

ЄЛІСЄЄВА Л. В., канд. екон. наук, доцент Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
БИК Т. В., студентка 3-го курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
МАНЮХІНА А. Ю., студентка 3-го курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

ЕКОНОМІЧНИЙ ФЕНОМЕН ДОВІРИ (НА ПРИКЛАДІ ДОВІРИ ДО БАНКІВ)

Економічна довіра є складним за своєю архітектурою явищем, оскільки характеризує рівень довіри між економічними суб'єктами у процесі господарської діяльності. Економічна довіра – це впевненість у надійності економічного об'єкта, що ґрунтується на уявленні або знанні про нього і пов'язана зі здатністю прогнозувати, впливати на дії цього об'єкта тощо [1].

Метою наукової роботи є дослідження довіри до банківської системи.

Довіра клієнтів до банку і національної банківської системи має надзвичайне значення для їх розвитку, оскільки формується на підставі об'єктивного аналізу стану справ і суб'єктивного стереотипу. Обидві складові є взаємодоповнюючими, причому остання з часом набуває більшого значення. Основними шляхами створення й підтримки довіри до банківської системи є: 1) підтримка відповідних економічних показників діяльності банківської системи; 2) нагромадження позитивного клієнтського досвіду співпраці з банківською установою; 3) надання клієнту максимально можливих гарантій конфіденційності операцій з банківськими інститутами [2].

В. Беджет розглядає довіру як двосторонню рівність: з одного боку, банкіри повинні довіряти позичальникам, а вкладники – банкам. Ця «безпрецедентна» довіра означає, що банкірам необхідно вживати заходи щодо збереження впевненості населення в банківських інститутах, оскільки панічні

настрої економічних суб'єктів є однією з основних причин втрати довіри до банківської системи [3].

Згідно із соціологічними опитуваннями 2015-2016 рр. більша половина населення висловлює недовіру до банків. Офіційна статистика НБУ теж свідчить про те, що рівень довіри до банків ще не повернувся до докризового рівня. Невисокий рівень довіри до банків і незначні темпи її відновлення зумовлюють негативні наслідки – недоотримання банками депозитів тощо.

Чинниками макрорівня, які знижують рівень довіри до банків, є : історична пам'ять (гіперінфляція 1992-1993 рр., неповернення вкладів Ощадбанком СРСР, девальвація гривні 1998 р., 2008 р.); макроекономічна нестабільність, політична криза, корумпованість судової системи тощо. Серед негативних факторів мікрорівня можна виділити недоброросовісну конкуренцію банків, закритість банківського бізнесу, непрозора інформаційна політика банків, відсутність єдиних стандартів обслуговування клієнтів тощо.

Таким чином, довіра є ключем до соціально-економічної стабільності країни та банківської системи зокрема, адже значна кількість банківських процесів базується на довірі і блокується у випадку її відсутності. Довіра формується ззовні і всередині банківської системи. Високий рівень довіри дозволяє залучати більшу кількість депозитів, і як наслідок збільшити інвестиційну активність у країні, зменшити залежність від зовнішнього кредитування тощо.

Список літератури:

1. Дубина М. Місце економічної довіри у системі класифікації видів довіри / М. Дубина // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. - 2015. - Вип. 31. - С. 204-214. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_eiu_2015_31_24
2. Степаненко А. І. Довіра до банків і засоби її забезпечення / А. І. Степаненко // Економіка та держава. - 2010. - № 12. - С. 202-205. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2010_12_64
3. Турчин Л. Є. Теоретичні аспекти формування довіри до банківської системи / Л. Є. Турчин // [Економіка та держава](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2012_12_24). - 2012. - № 12. - С. 90-92. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2012_12_24